

SÍLA PLACHET I PEDÁLŮ

Do Chorvatska na kole? Místní si ťukají významně na čelo! Přitom česká kololod' vyráží na své plavby zcela pravidelně už víc než deset let. Mimo sezónu na ostrovech panuje poklidná atmosféra, na jaře tam voní bylinky, na podzim dozrává ovoce.

TEXT A FOTO: JAN MOTTL

HNED POD PRVNÍM kopcem nám stává muž v dodávce. Prý jestli nechceme vyvézt na vrchol strmého stoupání, kterých je na ostrovech nespočet. Tak jako Chorvatů nechápou odhodlání českých cyklistů poctivě vyšlapat každý výškový metr, nepochopí ani zasloužené jarní koupání v pro ně tak ledovém moři.

ZÁJEM TURISTŮ s koly je donutil, že také něco investovali do vybudování cyklotras a značení, i když je sami příliš nepoužívají. To však neplatí na terénní cesty. Navíc každý ostrov používá vlastní systém značek a ne vždy tak pomáhá návštěvníka dovézt přímo do

cíle. Nemusíte mít však strach, organizátoři zájezdu na kololodi si už dávno vytvořili vlastní podrobné mapy, které navíc každoročně aktualizují. Každý účastník zájezdu dostane ráno mapu celé řady různě náročných tras, ze kterých si může daný den vybrat.

OD KORMIDLA ZA ŘÍDÍTKA

Když jsem otevřel dveře kajuty, byl jsem rád, že nemám žádná velká zavazadla. Na lodi se s místem šetrí. Dva metry čtvereční se tak staly mým osobním prostorem. Nastoupil jsem na Sretan, sto dvanáct let starý dvojstěžník, který však prošel

náročnou rekonstrukcí, a tak vypadá jako nový.

V PLÁNU JSME měli zdotat ostrovy Korčula, Vis, Hvar, Brač a poloostrov Pelješac. Plachetnice nám posloužila jako pohyblivá základna, jistota domova, kam jsme chodili spát, jíst i se bavit. Pluli jsme vždy ráno nebo večer, podle počasí.

KAŽDÝ DEN ZAČAL bohatou snídaní, ideální přípravou na dlouhý den v pedálech. Průvodce nám řekl možná mezipřistání pro zkrácení trasy a místo, kde tentýž večer zakotví loď. Kromě map jsme dostali i „nalejvárnou“ pro návštěvu nejzajímavějších částí ostrova. Zdatnější cyklisté si mohli užít i různá prodloužení a jako bonus adrenalinové sjezdy doslova kozími stezkami. Večer jsme se pak sešli na palubě u sklenky vína, vyprávěli si čerstvé zážitky, vyráželi

do přístavních městeček a nasávali jejich atmosféru.

KDYŽ SE SBÍHAJÍ SLINY

Nás, kteří jsme absolvovali cestu s kololodí poprvé, opravdu překvapilo, jak výbornou kuchyni Chorvati mají. Kontinentální stravu tam moc nečekejte. Na lodi i v doporučených konoších – místních restauracích – se setkáte převážně s typicky dalmatskými pokrmy. Také lodní kuchař často podřídil večeři tomu, co čerstvého mu ráno padlo do oka na rybářských trzích, nabízejících na lodích svůj úlovek – suchozemcům i „námořníkům“. Jídelníček se tak skládal hlavně z darů moře. Ochutnali jsme pražmu, ropušnici, mořského vlka, krevety, sardinky, tuňáka, chobotnice a mnoho dalších mořských živočichů. Pokud někomu ryby nevoněly, měl vždy na výběr. Například těstoviny, grilované jehněčí, vepřové či telecí.

NA SAMOTNÉ LODI nemáte zajištěný oběd, ale vždy vám doporučí, kam zamířit. Náš průvodce vybíral nejčastěji z rodinných pohostinství, kde vařili z vlastních surovin. A nikomu nevadilo, že se nacházely na odlehlých místech, kde by je běžný turista nehledal.

PŘI STOUPÁNÍ na nejvyšší bod ostrovů – Sv. Nikola na Hvaru – kdy jsme už několik kilometrů

nepotkali ani živáčka, nás přímo pod vrcholem překvapila rodinná usedlost pana Kolumbiće. Jelikož jsme jezdili jako větší skupina, objednávali jsme se předem. A tak na nás už byli připraveni, nad ohněm se rožnilo jehně a mohli jsme ochutnat i tradiční přípravu v pekách (poklice, pod kterými se peče jídlo v uhlíkách). Menu začínalo čerstvým salátem zalitým olivovým olejem. Ozobávali jsme pršut a uleželý sýr a zapíjeli vše domácím vínem.

STEJNĚ A PŘECE JINĚ

Každý ostrov je trochu jiný. Společně mají jedno – jsou hřebenovité. Často jsme tak stoupali až do výšky 600 metrů nad mořem. Naše objevitelská cesta začínala v přístavu Baška Voda na Makarské riviéře a nejbližším cílem byl logicky poloostrov Pelješac. Uvítalo nás tam tříkilometrové stoupání, ale ty výhledy – stály za to. Kopce jsou na jaře zelené jako u nás, pasou se na nich ovce a osli. Je to úplně jiný pohled, než ono vyprahlé pobřeží typické pro Dalmácii v červenci a srpnu. V noci jsme dokonce z dálky slyšeli výt šakaly. Prý je tu jedna z nejstabilnějších populací šakalů v Evropě, žádného jsme ale neviděli.

NA DRUHÝ DEN jsme zakotvili na Korčule. Dopoledne jsme si prošli přístav a blízké uličky, mimochodem rodiště slavného mořeplavce

VŠE O KOLOLODI

VÝHODY

Na podobně aktivní dovolené si opravdu pročistíte hlavu. S lodí jste mobilní, plujete mezi různými ostrovy podle toho, jakou trasu si zvolíte. Geotour nabízí šest plavebních cest. Nemusíte se starat o ubytování a dopravu, průvodce vám každý den poradí s plánováním cyklostezek (typy terénu i místní zajímavosti). Program je flexibilní, nikdo vás nenutí jezdit až do vyčerpání. Klidně se můžete celý den jen opalovat. Mimosezónní pobřeží má příjemnou atmosféru, proto se cyklozájezdy uskutečňují pouze na jaře (květen, červen) a na podzim (září, říjen), kdy jsou ještě snesitelné teploty.

NEVÝHODY

Na lodi je málo místa, nároky na pohodlí musíte snížit. A pokud se zvedne velký vítr a začnou vlny, může vás potrápit mořská nemoc. Celý zájezd má na starost jediný průvodce, pokud tak vyrazíte na jízdu sami, měli byste se umět orientovat a číst v mapách. Trasy jsou typické řadou stoupání, rovinatých úseků je pramálo. Nikde také nepotkáte cykloservis, v případě defektu vám však jistě pomůže někdo z kolegů.

Více najdete na www.geotour.cz a croatia.hr/cs-CZ/Homepage

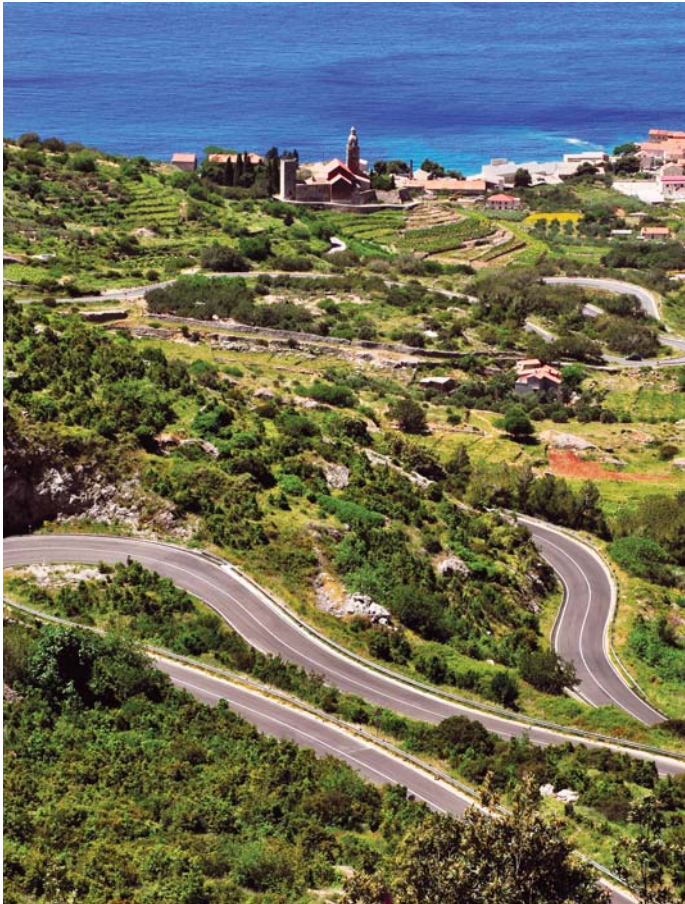
CHOBOTNICE Á LA PEKA

Peka je tradiční způsob přípravy jídla, kdy se pokrm přiklopí „hrncem“, na který se přikládají rozžhavené uhlíky. Pečou se takto i ryby, jehněčí, skopové, brambory i zelenina.

LOŤ JAKO MOLO

Koupaní je díky lodi možné v malebném zálivu i na otevřeném moři. Do vody můžete skákat přímo z horní paluby nebo využít schůdky.

a objevitele Marca Pola. Malebnému městečku vévodí katedrála sv. Marka. Stojí na nejvyšším bodě, odkud domky padají až k pobřeží. Stejně jako na Pelješacu jsme projížděli typickými vinicemi, kde nejvíce pěstují odrůdu Plavac mali. Keříky byly menšího vzrůstu, než jsme zvyklí u nás.

PRÁVĚ NA KORČULE jsme také poznali sílu juga – silného jižního či jihovýchodního větru. A tak se změnil plán, nedopluli jsme do místa, kde jsme chtěli kotvit původně. Díky počasí nejde vždy stoprocentně dodržet itinerář trasy a je zapotřebí improvizace. Nejmenší ostrov, který jsme zdolali, byl Vis. Kdysi z nejvíce střežených míst, kde často pobýval i jugoslávský vůdce Josip Broz Tito. Do roku 1989 tam turisté vůbec nesměli. Dodnes tam najdete zbytky opevnění, bunkry, armádní budovy a ponorková depa. Průvodce nám doporučil hned několik pěkných pláží a jednu jsme i vyzkoušeli.

TAKÉ HVAR má prý nejvíce slunečných dnů z Chorvatských ostrovů, propagační prospekty

IDYLKA NA PALUBĚ

Paluba lodi je ideálním místem na opalování a odpočinek po náročném dni. Natáhněte si nohy a kochejte se okolní přírodou za šumění moře.

zdůrazňují 2 718 slunečných hodin. Architektura jeho měst nás zmátla, benátský styl domů a mostů vypadal z dálky, jako bychom byli spíše v italských Benátkách. Když jsme vystoupali nad město, dostalo mě aroma bylin ve vzduchu. Nejsilněji voněla levandule, která ostrov proslavila. Projížděli jsme opuštěnými vesničkami a kopce lemovaly kamenné valy – gromače, které tam zůstaly ještě z antických dob. Sloužily k oddělení pozemků a bránily půdní erozi. Ačkoliv je Hvar turisticky nejvyhledávanějším

ostrovem, mimo hlavní sezónu jsme na vedlejších silnicích nepotkali téměř žádné auto.

JEDEN z nejkrásnějších výhledů ze všech Dalmatských ostrovů nabízí Svatý Nikola (626 m. n. m.). Strmý výstup se vyplatil, odměnou nám bylo 360° dech beroucí panorama.

BRAČ BYL pro změnu můj „nejodpočinkovější“ ostrov. Vydali jsme se na severní 60 km dlouhou trasu, která však vedla hlavně podél pobřeží a více méně neměla stoupání. Ti namakanější si zvolili jižní trasu, která se stáčela

ROVINA NA KOLE?
Rovinu na zdejších trasách moc nečekejte. Jedním z mála rovných úseků jsou pobřežní cesty, většinu času však stoupáte nebo klesáte.

VÍTE, ŽE? Dalmatskou specialitou je dešťová voda, které říkají „kišnica“. Ostrované ji považují za pochoutku, které si náležitě váží. Úcta pochází z dávných dob, kdy byl déšť často jediným zdrojem pitné vody.

ZA KOLIK? Zájezd na kololodi vychází na stejné peníze jako běžná dovolená v Chorvatsku, od 15 do 19 000 Kč/týden. Zahrnuje veškeré náklady za ubytování, polopenzi, dopravu i povinné poplatky v přístavech.

POVRCH CEST se na ostrovech dělí na tři základní druhy: asfalt, makadam a kozí stezky. Asfaltové silnice jsou zcela nové bez děr a nerovností, vhodné pro silniční a treková kola. Makadam, jak místní nazývají veškerý kamínkový povrch, může mít několik podob, přes drobný a jemný štěrk dobře sjízdný i na trekovém kole až po hrubý kamenitý, vhodný jen pro horská kola. Kozí stezky jsou pak skutečnou výzvou pro pravé bikery na odpružených kolech. Jsou to úzce vyšlapané cestičky často s velkými kameny, ostrými zatáčkami a prudkým klesáním či stoupáním.

k nejvyššímu vrcholu Dalmatských ostrovů Vidova Gora (780 m. n. m.), odkud vzlétají rogala a paraglidisté.

NA BRAČ se sjíždějí sochaři z celého světa, funguje tam jedna z nejstarších a nejproslulejších kamenických škol. Vyučují v ní tradiční kamenické postupy, není tak divu, že město je plné soch a sousoší. Zdejší opracované kameny najdete po celém světě – například zdobí Bílý dům.